

"Jag vill ha tillbaka mina pengar": De nationella rabatternas historia

En kortfattad historik över systemet för egna medel och rabatterna i detta sammanhang¹

1970–1984 Systemet med egna medel införs. Det omfattar tullavgifter, jordbruksavgifter samt socker- och isoglukosavgifter – så kallade traditionella egna medel. Medlemsstaterna får tillbaka 10 % av dessa medel för att täcka administrativa utgifter. Från och med 1980 betalade medlemsstaterna 1 % av sina intäkter från mervärdesskatt (moms) i sin helhet (vilket tidigare endast hade införts gradvis). Detta utgjorde då 50 % av EU:s budget.

1985–1987 Efter Europeiska rådets beslut i Fontainebleau 1984 träder **Storbritanniens rabatt** i kraft. Rabatten infördes eftersom Storbritanniens BNP per capita var lägre än genomsnittet för Europeiska ekonomiska gemenskapen (EEG) och landets jordbrukssektor var liten, med en stor andel jordbruksprodukter som importerades från länder utanför EEG. Det fanns därför relativt få fördelar med EEG:s viktigaste utgiftsprogram – den gemensamma jordbrukspolitiken (GJP) – för Storbritannien vid den här tiden. Samtidigt betalade landet ett högt momsbaserat bidrag, eftersom beräkningsunderlaget för moms utgjorde en större andel av bruttonationalprodukten (BNP) i Storbritannien än i andra medlemsstater. 1985 fick Storbritannien sitt momsbaseade bidrag minskat med 1 miljard ecu (den europeiska valutaenheten). Från och med 1986 fastställdes rabatten till 66 % av skillnaden mellan Storbritanniens andel av alla momsbaseade bidrag och dess andel av alla EU-utgifter till samtliga medlemsstater, exklusive EU:s utgifter i tredjeländer. Medlemsstaterna betalade för denna rabatt i proportion till sina momsbaseade inbetalningar. **Tyskland fick en rabatt** på en tredjedel av det ytterligare belopp som skulle betalas (en "rabatt på rabatten"). Procentsatsen för momsmedel höjdes till 1,4 %.

1988–1992 (Delors I) Maxbeloppet (dvs. taket) för sammantagna egna medel fastställs 1998 till 1,15 % av EEG:s sammanlagda BNP och höjs 1992 till 1,2 %. En ny inkomstkälla införs för att balansera utgifterna om intäkterna från traditionella egna medel och moms är otillräckliga – en andel av medlemsstaternas BNP. Ett "tak" för de momsbaseade bidragen införs: En medlemsstats momsunderlag får inte överstiga 55 % av dess BNP. Medlemsstaterna behåller 10 % av uppbördskostnaderna. Medlemsstaterna finansierar inte längre Storbritanniens rabatt i proportion till sitt momsunderlag, utan i stället i proportion till sin BNP.

1993–1999 (Delors II) Taket för sammantagna egna medel höjs från 1,20 % 1993 till 1,27 % 1999. Taket för underlaget för moms sänks till 50 %. Procentsatsen för momsmedel minskas gradvis till 1,0 % mellan 1995 och 1999.

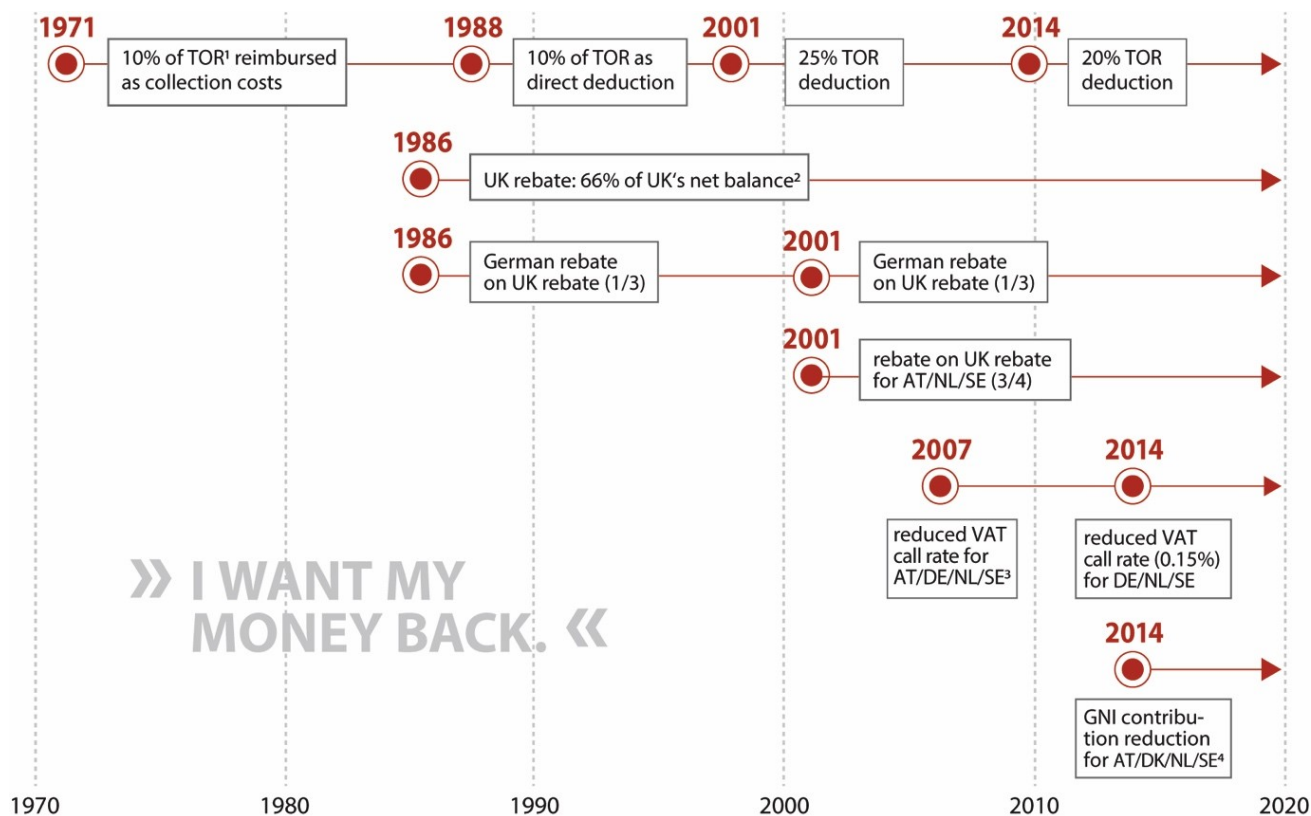
2000–2006 Efter Europeiska rådets beslut i Berlin 1999 höjs uppbördskostnaderna för traditionella egna medel från 10 % till 25 %. Procentsatsen för momsmedel sänks till 0,75 % 2002 och till 0,5 % 2003. **Österrike, Tyskland, Nederländerna och Sverige** betalar endast en fjärdedel av de vanliga kostnaderna för **Storbritanniens rabatt**. Taket för egna medel ligger kvar på 1,27 % av BNP, vilket motsvarar 1,24 % av BNI. **Nya medlemsstater** får ett engångsbelopp i likviditetsstöd 2004 för att förbättra sitt nettobudgetläge, samt andra tillfälliga betalningar.

2007–2013 Procentsatsen för momsmedel sänks till 0,3 %. Vissa länder fick minskade procentsatser för denna period: 0,225 % för **Österrike**, 0,15 % för **Tyskland** och 0,1 % för **Nederländerna** och **Sverige**. Bruttominskningar

av BNI-bidraget införs för **Nederländerna** (605 miljoner euro per år) och **Sverige** (150 miljoner euro per år), för endast denna period. De sistnämnda bruttominskningarna finansieras av alla övriga medlemsstater, inklusive Storbritannien, genom deras BNI. Storbritanniens fördel genom rabatten begränsas till 10,5 miljarder euro för att landet ska delta i att finansiera utvidgningen. Det som utelämnas i beräkningen av Storbritanniens rabatt är värdet av icke-jordbruksutgifter från EU:s budget i de tretton medlemsstater som anslutit sig sedan 2004.

2014–2020 Tyskland, Nederländerna och Sverige fick en reducerad procentsats för momsmedel på 0,15 % för denna period. **Danmark, Nederländerna och Sverige** fick bruttominskningar av sina årliga BNI-bidrag på 130 miljoner euro, 695 miljoner euro respektive 185 miljoner euro (2011 års priser) endast för denna period. **Österrike** fick sitt BNI-bidrag minskat med 30 miljoner euro 2014, 20 miljoner euro 2015 och 10 miljoner euro 2016. Avdraget för uppbördskostnader för traditionella egna medel minskas till 20 %. Taket för egna medel sänks från 1,24 % till 1,23 % av BNI.

Figur ”Jag vill ha tillbaka mina pengar”: Tidslinjer för nationella rabatter

Källa: Författarnas egna. ¹ TOR = Traditionella egna medel. ² 66 % av skillnaden mellan procentandelen av Storbritanniens bidrag till momsmedlen jämfört med de övriga medlemsstaterna och den andel av EU:s budget som används i Storbritannien. ³ AT 0,225 %, DE 0,15 %, NL & SE 0,10 %. ⁴ Årliga minskningar på 130 miljoner euro för DK, 695 miljoner euro för NL och 185 miljoner euro för SE. Minskning med 60 miljoner euro för AT 2014–2016.

¹ Jf. Benedetto, Giacomo (2017). [Institutions and the route to reform of the European Union's budget revenue, 1970-2017](#). *Empirica*, 44(4), ss. 615–633. Cipriani, Gabriele (2014). [Financing the EU Budget: Moving forward or backwards?](#). Bryssel: Centre for European Policy Studies. Europeiska kommissionen (2015). [European Union Public Finance](#): 5. uppl. Bryssel. Heinemann, Friedrich, Philipp Mohl & Steffen Osterloh (2008). [Reform Options for the EU Own Resource System](#). Heidelberg: Physica-Verlag Heidelberg.

Källa: Utdrag ur Briefing *The net operating balances: Variants, emerging numbers and history*, februari 2020

Ansvarsfriskrivning och upphovsrätt. De åsikter som framförs i texten är upphovsmännens och utgör inte nödvändigtvis Europaparlamentets officiella ståndpunkt. Återgivning eller översättning för icke-kommersiellt bruk är tillåten under förutsättning att källa anges och att Europaparlamentet meddelas i förväg och får en skriftlig kopia. © Europeiska unionen, 2020. Ansvarig handläggare: Alexandre Mathis. Kontakt: Poldep-Budg@ep.europa.eu

Detta dokument finns tillgängligt på internet på följande länk: www.europarl.europa.eu/supporting-analyses